

Warszawa, 2020-05-12

Jarosław Rzepa

minister gospodarki morskiej i żeglugi
śródlądowej,
minister rolnictwa i rozwoju wsi

Interpelacja nr 5286

Interpelacja w sprawie przeciwdziałania klęsce suszy

Szczecin 28.04.2020r.

Interpelacja poselska w przedmiocie przeciwdziałaniu klęski suszy w Polsce.

Działając na podstawie art. 115 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia [9 maja](#) 1996r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz.U. 1996r. nr 73, poz. 350), a także art. 192 ust. 1 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia [30 lipca](#) 1992r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. 1992 nr 26, poz. 185 ze zm.), składam niniejszą interpelację w przedmiocie przeciwdziałaniu klęski suszy w Polsce.

Stan faktyczny

Problem suszy w Polsce staje się coraz bardziej relewantny. Jak wskazują badania niezależnych organizacji pozarządowych, Polskie zasoby wody są trzy razy mniejsze od europejskiej średniej. Natomiast braki tego surowca przekładają się nie tylko na problemy związane z uprawą roli, ale także na ceny produktów rolnych, które rosną w szybkim tempie. Woda jest także zużywana w przemyśle (72%), czy sektorze komunalnym (18%) – dane wg. wskazań WWF Polska (<https://www.wwf.pl/aktualnosci/susza-kryzys-ktory-sami-na-siebie-sprowadzamy> - dostęp: 28.04.20r.). Zmniejsza się także poziom wód w rzekach i jeziorach.

Stan prawny

Zgodnie z art. 183 ustawy z dnia [20 lipca](#) 2017r. Prawo wodne (Dz.U. 2017 poz. 1566 ze zm. – zwana dalej: *Prawo wodne*): „p przeciwdziałanie skutkom suszy jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej oraz Wód Polskich”. W tym celu – jak wynika z art. 184 ust. 1 Prawa wodnego - Państwowe Gospodarstwo Wodny Polskie (zwane dalej: *Wodami Polskimi*) prowadzi „Plan przeciwdziałania skutkom suszy” (zwany dalej: *PPSS*). Jednakże – pomimo już trwającego kryzysu klimatycznego – PPSS ma zostać wprowadzony w życie dopiero w 2021r. Obecnie toczą się prace nad jego przygotowaniem (zainicjowane w 2017r.).

Wody Polskie prowadzą także program „Stop suszy!”, których w swych założeniach polegać ma na rozpisywaniu przetargów na budowę zbiorników retencyjnych. I choć założenia te zasługują na aprobatę, to – jak wskazują specjaliści – nie mogą stanowić jednego rozwiązania. Oprócz budowy kanałów melioracyjnych, należy bowiem zatrzymywać wodę w ekosystemie; innymi słowy: w wodach gruntowych (<https://tvnmeteo.tvn24.pl/informacje-pogoda/polska,28/jak-walczyc-z-susza-w-polsce-musimy-wode-zatrzymywac,320323,1,0.html> – dostęp: 28.04.20 r.). Działania te jawią się zatem jako niewystraszające. Są to bowiem dopiero założenia, których opracowywanie – jak widać na przykładzie PPSS – zajmuje bardzo dużo czasu. Tymczasem już dziś potrzeba konkretnych rozwiązań.

Ze względu na fakt, iż susza obecnie powoduje wiele strat i zagrożeń, postulować należy podjęcie natychmiastowych działań, mających na celu powstrzymanie tego zjawiska oraz zniwelowanie jego skutków. Szczególnie kluczowe jest wsparcie dla rolników, którzy powinni

otrzymać środki finansowe na budowę kanałów melioracyjnych, nawadniających pola uprawne oraz przywracających naturalne tereny podmokłe (np. w pobliżu rzek, czy jezior). Dobrze byłoby także skrócić procedury składania wniosków oraz wydawania pozwoleń wodnoprawnych, które dziś trwają niezwykle długo i są obarczone koniecznością przedłożenia dużej ilości dokumentów. Skrócone procedury zachęciłyby zaś rolników do prowadzenia inwestycji wodnych, które pozwoliłyby zwiększyć poziom zwilgocenia gleby bez szkody dla środowiska naturalnego (np. poprzez budowę niewielkich kanałów nawadniających pola, lub zbiorników gromadzących wodę).

Oczywiście program taki – aby był skuteczny – wymaga wdrożenia go w skali całego kraju, a nie tylko regionu, co implikuje koordynowanie go przez władze centralne. Skutecznym rozwiązaniem wydaje się więc powołanie zespołu, koordynującego walkę z suszą. Pozwoliłoby to na stworzenie zintegrowanej, całościowej strategii przeciwdziałania skutkom tego zjawiska przyrodniczego, jakiej dzisiaj bardzo brakuje. Taki stan rzeczy prowadzi do chaosu organizacyjnego, a w konsekwencji - do pogorszenia, i tak już złe, sytuacji w środowisku naturalnym.

Krytycznie należy także spojrzeć na krótkowzroczność rządzących, którzy nie podjęli skoordynowanych działań, zmierzających do powstrzymania suszy, pomimo że ta rokrocznie przynosi duże straty. Taka postawa godzi w konstytucyjny obowiązek władz publicznych do zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom, wynikający z art. 74 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997r. nr 78 poz. 483 ze zm.) i zasługuje na głęboką dezaprobatę.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się z następującymi pytaniami:

- 1. Na jakim etapie są obecnie prace nad programami „Plan przeciwdziałania skutkom suszy” oraz „Stop suszy!”? Kiedy można spodziewać się pierwszych inwestycji, realizowanych w ramach tych programów?**

2. Czy Rada Ministrów podjęła dodatkowe działania (poza programami, wskazanymi w pytaniu 1), zmierzające do powstrzymania zarówno samej suszy, jak i jej skutków? Jeśli tak, to jakie?
3. Czy rozważano możliwość udzielenia wsparcia finansowego dla rolników w ramach walki z zjawiskiem suszy? Jeśli tak, to w jakiej wysokości?
4. Czy rozważano możliwość skrócenia procedury składania i rozpatrywania wniosków o wydawanie pozwoleń wodnoprawnych? Jeśli tak, to w jaki sposób i kiedy rozpoczną się prace legislacyjne nad takimi projektami?
5. Czy rozważano możliwość powołania zespołu ds. koordynowania walki z suszą? Jeśli tak, to kto miałby wejść w jego skład?
6. Czy oprócz programów wymienionych w pytaniu 1 planowane są inne długofalowe działania mające na celu zabezpieczenie kraju i produkcji rolnej i leśnej przed skutkami susz w przyszłości?

Jarosław Rzepa

Posel na Sejm RP,

IX kadencji